

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection/Bellis perennis

Farkındalık

2

Kendimi Algılama, Yükselme mi? *

M. Arif AKŞİT**

*İnsanların tüm yaşamını etkileyen bir olayda, takındığı tutum ile, onun düşünce temelini oluşturmaktadır. Bu Makalede Yazarın kendisine göre farkındalık olarak irdelediği bazı olaylar sunulacaktır.

** Uzman Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji/Yenidoğan ve Pediatrik Genetik, emekli, Eskişehir

Sağlık, var oluş, bir bireyin kendisine özgü, etkin, verimli ve işlev görmesi için gerekli boyuttur. Başlıca fiziksel, beden, ruhsal ve ayrıca sosyal sağlık olarak ele alınarak, her boyutu kapsamaktadır.

Her boyutta bu irdelenebilir. Bir genel değerlendirme yapılması yaş-günü nedeniyle planlanmış ve bu konuda sağlık penceresinden bakış, bu Makalede yapılmaktadır.

Farklı bakış açıları açısından Kuran^{4,2} ayetlerinde "YAŞ" kelimesinin geçtikleri yazar tarafından sağlık boyutu ile yorumlanmıştır.

Yaş günü bir yaş dönümü olarak benlik ile hekimliğin yorumlanması olarak sunulmaktadır.

S

evgi boyutu insanlığın yaklaşımını düzenleyen, etik ilkelere bakınca da, doğru nedir sorgusu ile yaklaşımları ilk ilke olarak "zararımızın dokunmaması temeldir" diye bir sistem içinde olmayı gerekli kılmaktadır.

Bu açıdan, bu Makale ile geniş bir irdeleme yapılacaktır. Uzun olduğu için, başka Makale gündeme getirilmemesi düşünülmektedir.

Özet

Kendimi Algılama, Yükselme mi?

Amaç: Sağlık konusunda çeşitli vurgular, değerlendirmeler yapılır. Bu Makalede Yazar, farklı görüşler temelinde bir toparlama yapmak amacındadır. Varlık, yaş kelimesi temelinde Kuran kaynaklı geçen ayetleri temel almış, aynı zamanda kendi algısı ile bütünleştirerek bu yazıyı tamamlamıştır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Yazarın kendi görüşleri ve tefsir, değerlendirme olduğu, aynı zamanda Kuran ayetlerinde "yaş" kelimesi geçenleri kendi üslubu ile yorumlamıştır. Vurgular 5 satır şiir şeklinde iletilmektedir. Şiirin duygusal yanı öne alınması hekimliğin bir sanat boyutu olarak irdelenmesi gayesini taşımaktadır.

Genel Yaklaşım: Sağlık, Tıp penceresinde bakarak, yorumların yapıldığı gözlenecektir.

Sonuç: Uzun bir vurgu listesi olmasına karşın, anlam, kapsam birbirine benzer olduğu görülecektir.

Yorum: Yaşam, varlık ve sağlık bir arada olunca, akla ve düşünce boyutunda neler dikkati çeker denildiğinde bu Makale oluşmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sağlık konusundaki vurgular, Kuran yaş kelimesinin sağlık ile yorumlanması

Outline

My Perception, is it an Ascension?

AIM: The concept of Health is discussed, and evaluated under several perspectives, by the vision of the author. The word "age/yaş" in Turkish Quran verses are also considered under medical point of view, by the author perspective.

Grounding Aspects: The individual decisions of the author, under medical fact, by Quran verses is indicated at this Article. The indications are 5-line poem, for the feeling and affective notions is used, as medicine is an art of the health.

Introduction: Evaluation is mainly on medical perspective.

Notions: As taken from different origin, the meaning and leading to some concepts are similar.

Conclusion: life, presence, and health in a combination can be a subject on medial aspect. The decision is going to formed under this Article.

Key Words: Emphasis on health, At Quran the verse on "age/yaş" indications

Giriş

Hekimlik Mesleği Tıp Bilimsel özelliği yanında insan konusu olduğu için, her açıdan ilgilenmektedir. Genel çerçeve içinde birçok konuyu varlığı, yaşamı olarak ele aldığımız zaman bu Makale oluşmaktadır. Makalede amaç çeşitli konuların Medikal olarak irdelenmesi, bir vurgu olarak sunulmasıdır.

Bir kişiyi yapan olaylar vardır. Bu açıdan, Yazar olarak bazı vurguları, kendimi algılama boyutları ve buna göre yaklaşımlarım burada vurgulanmaktadır.

Yaşamdan Kesitler

Yaşamda başımızdan geçen olaylar, olumlu ve olumsuz olarak yorumlanabilir. Olumlu olanlar bir tekrarlanan, yinelenmesi istenilenler olduğu gibi bir derstir, bir tecrübedir. Olumsuz olanlar da bir ibret, kaçınılmasını gösteren bir derstir. Yaşanılan bir boyuttur, tekrar yapılmamalıdır. Her ikisine de şükrederim.

Yaşamımda oluşan olaylar oldukça fazla olmasına karşın, bazı hemen aklımda olanları, kendimi algılama ve yüceltme olarak oluşanları bir kısmını eklemekteyim.

Kim olduğumu algılamam

27 Mayıs Darbesi olmuş, gece boyunca haberimiz olmuş, buna göre babam ve bizler, kurşuna dizileceğimizi öngörerek hazırlık yapmıştık. Yataklar toplanmış, duvarlarda onları kızdıracak resimler kaldırılmış, kat, kat giydirildik. Soğukta kalma ihtimali ötesinde, korkudan titrer görünmemek için idi.

Gusül abdesti almış, iki rekât şükür namazı kıldırıldı. Ayetlerin anlamı anlatıldı ve öyle kılındı:

Kevser: 1) Hiç kuşkusuz, biz verdik sana **Kevser**'i/iyilik, bereket, mutluluk, güzellik, soy ve aydınlığın tükenmez, 2) O halde, sen de Rabbin için salata yaşa ve benliğini kes, 3) Kuşkun olmasın ki, **ebter**/soyu kesik, seni kötileyenin ta kendisidir.

İhlas: 1) De ki: O, Allah'tır; **Ahad'**dır, özgün, özeldir, 2) Allah'tır; **Samed'**dir/tüm ihtiyaçların, niyetlerin, övgülerin, yakarışların yöneldiği tek kuvvettir, 3) Ne doğurmuştur O ne doğurulmuştur, 4) Hiçbir şey, kimse O'nun dengi ve benzeri olmamıştır, olamaz.

Bana vurgu olarak etkileyenler:

- Bize mutluluk, iyilik ve tükenmezlik verilmiş ise, bunu kullanmalıyız.
- Korku olamaz, sonu kesik olacak onlar, bizi kötöleyenler
- Canı alsalar bile varlık yok olmayacak.
- Onlar zalim olacak, bizler ise mağdur olarak yaşayacağız.
- İnsanlar bir süre yaşar, ölür, yaşamı güzellikte olan ise ölmez.
- Bizim yapacağımız ise, dik durma, insanlıkta olma, sevgide olmaktır.
- Yaratan ve Yaratılış tüm boyutlarda olduğuna göre.
- Endişe ve tereddüt etmeye bile gerek yok.
- Yaşam, can için herhangi bir kişiye uyulmaz, ona baş eğilmez.

NOT: Önce kim olduğun, kime hizmet edeceğin, akıl, gönül bütünleşmesi ile duygulara göre değil, etik ilkelerde davranılmalı, zorluklara katlanılmalı, bilerek, bilim ve akıl ile oluşmalı demişimdir. Ölüm değil, ayakta durmak önemlidir, hissedersen, algılasan, Kevser sana verilmiştir.

Babamı almaya gelen 3 kişi idi, silahları omuzlarında idi, sert tutumları yoktu, elime kurban bıçağını aldım, birisinin karnına, diğerinin göğsüne saplayıp, üçüncüsü ile nasıl baş edecektim? Birden bunlar bizim askerimiz, bizler kaçmayız, dik durmalıyız, bilim, hukuk, haklarda farkımız olmalı demiştim. Kaçacak yerimiz yok, biz bu Vatanın sahibi idik. Her zorluğa karşı çıkmalı idik. Kevser verilmiş ise, bunu kullanmalı idik.

Gelenler memleketli imiş, girişte sıra dayağı atılmasından önlemek için gelmişler. Öyle de oldu. Daha sonra gelenler sert ve çirkin davranışlı olan, yatak altına bile bakan görgüsüzlerdi.

Bundan sonra her sabah şükür namazı ile her an ölüme hazır yola çıkarım.

Baskının anlamsız olduğunun kavranması

İlkokul döneminde 3 arkadaş sınıf liderleri ve başarılı olanlardı, Osman, Ayşegül, yazar olup, ilkokul bitirme diye olan komisyonda en başarılı olmuştum. Buna karşın İngilizce 'den kaldığım söylendi. Ablam Lise son bitirdiği için özel çalıştırılmış, Eylül'de de kaldığım söylenince, mahkemeye gidileceği, itiraz edileceği söylendi, sözlü yapılacağı söylendi, burada da ağladım, tam cevap veremedim, ama geçtiğim söylendi. Sınav yapanlar bizi eğitenler olmadığını söylemeliyim, farklı öğretmenlerdi.

Aynı durum Lise son sınıfında da Mezuniyet Sınav Komisyonu sınavlarında da 84 kişi tek İngilizce 'den kaldı, sınıf notlarımız 8-9 arasında olup, bir arkadaşımız 9 ve 10 dışında notu olmamasına karşın, sınavı yapanların farklı okuldan geldiklerini gözlemesi ile tasdikname ile Eylül sınavına girmeden başka okulda sınava girdi. Bizler de Eylül'de bırakılınca, tasdikname ile ek hak ile başka okullarda İngilizce sınavına girip geçtik.

1970 yılında Cerrahi Stajını İngiltere Guy's Hastanesinde yaptım, burada ameliyata ikinci, üçüncü kişi olarak saktular, beni Aile Hekimi olarak görev verdiler. Burada İngilizce Hocası olan Safra Yoluna T tüpü takılmış bir hastam vardı. Yataktan çıkmadığı için, benimle konuşmak istedi. *Ben tam sokakta anlaşılmadığımı* söyledim. Onun ifadesi ile *sen Royal Collage, akademik ve proper İngilizce konuşuyorsun, Colleague konuşulan İngilizce ve sokak İngilizcesi vardır dedi. Argodan söz etmiyorum dedi. Ben Öğretmen olduğum için seninle konuşmak istiyorum* dedi. 5-6 gün öğleden sonra gidip, saatlerce konuştum, çok memnun oldum. Örnek olarak bana sorulan *“What's watch? Ben de “Do you want to learn the time? Dedim ve kızarak uzaklaştı. Bir yabancının kendisine İngilizce doğru konuş dediği için kızmış*

olacağını belirtti. Bizlerin eğitimi usulüne uygundur. Beş yaşındaki Türk Çocuğu zor hata yaparken, İngiliz çocuk çok gramatik hata yapar, eklemeli dil olmasının özelliğidir.

NOT: Oğlum Arif, Sen, sen ol, dik dur, etik ve doğru olan dışındakine boyun eğme, Bilim üzere ol olmuştur. Sen topluma değil, toplum sana uysun, bilime uysun.

Bebeği Beslemem

Sonradan Doğramacı bazı kişileri izliyormuş, Pediatri Stajında 11 kişi idik, hemşireler önce, yedek pantolonum olup olmadığını sordular. Bebek pislerse yedek olmalı dediler. Hemen ev yakın idi, gidip aldım, bebeği beslemem için verdiler, biberonu da tutuşturdular.

Bebeğin sıcaklığı, benim sıcaklığım ile bütünleşmiş idi, onu besledim, almak istediler, bekleyin kaka ve çişini yapsın dedim. Sonra biraz dalsın dedim. Gevşeyen bendim. Babam doktor olması, benim Endokrin yapmak istemem yanında, hocanın kanser olması ile tereddüt içinde idim, bu benim sevgi boyutu ile Pediatri seçmememi sağladı.

Bana vurgu olarak etkileyenler:

- Sevgi duyulan ve mutluluk vereni seçmelidir, yaşam boyutu söz konusudur.
- Sevilende akılda kalma, kavrama çok hızlı ve kalıcıdır.
- Yaşamın sevgi dışında gayesi, amacı olamaz ki
- Zorlamalar, kaçınılacak olanlardır, bu açıdan zorla eğitim olamaz
- Seven gelişimi, değişimi, iyiliği doğru bakışta olur.
- Akademik ilerleme, daima sevgiye göre yön vermelidir

NOT: Sevgi her zaman hedefim olmuştur, bana kızgın olana bile kardeşim diyerek, onunla bütünleşmek olmuştur. Nefretin yeri insanlar arasında olmamalı, bunu kaldırmalı dedim.

Sınav Yaklaşımı

Özellikle stajyer derslerinde elimizde orijinal Nelson kitabı vardı, bu kaynak olarak anlatılırdı. Ders bitince bana dönerek sorulacak bir soru olup olmadığı belirtilirdi. Bu konulara değinmediniz derdim. Örnek olarak, Tüberküloz dersi anlatıldı, hücresele bağışıklık üzerinde duruldu, ancak kitapta 1,5 sayfa hümorele etkileşim vardı. Niye bu konuya değinilmediğini zorunca vakit yok denildi. Sonra hücresele ümmün cevabın başlaması için hücresele etkileşimin gerektiğini algılamış oldum.

İntörn iken, bir olguyu sunmam istendi, Torasik Nöroblastoma tanısı olup, hemen kütüphaneciye gidip, 120 referans buldu, onları çalıştım, erişkin Patoloğlardan görüş aldım. Olgu yarım saat sunum imiş, ben tamamlayamadım ama kısa kestim. O zamanlarda doçent sayısı bile az iken, profesör hoca, siz bu konunun departmanında olanlar, bir İntörn dediklerini biliyor musunuz dedi. Ben gizlendim, niye erişkin patoloğlarla konuştuğumu sordu, Amerika'dan gelmişti, o nedenle ona danıştım dedim, nöro-fibriller önemli olduğunu vurguladı dedim. Pediatri asistanlığı suya düştü dedim, başvurmadım. 3 Başasistan geldi, niye başvurmadığımı sordular, Doğramacı tarafından gelmişler. 1) Beni sınava alacaklar olgu sunumu sonucunda bana şans tanımazlar, 2) Ben akademik olmak, ilerlemek istiyorum dedim, 3) Serbest tenkit olmadığı yerde bilim ve ilerleme olmaz, hata, yanlış olursa düzeltmek gerekir dedim. Sınava beklediler ve ilk sırada aldılar. EKG gösterdiler, Flutter idi ama arada fibrilasyon vardı, ben fibrilasyon dedim. Bilemedin dediler. Ben fibrilasyonda kalp işlevsizdir, önemli olan budur dedim, gene yapı Flutter olabilir ama işlevsiz olması önemlidir. Monitör karşısında oturturum denince, Dahiliye Servisinde 12 saat başında oturup, fibrilasyon veya farklı atım yakalamaya çalışıyorduk dedim. Abdominal Asit farklılığı sordular, transuda, eksuda tetkiki budur ama olgu olmadan hekimlik olmaz, hasta sunumu olmadı, portal-hipertansiyon dalak büyüklüğü gibi veriler önemlidir dedim. Teşekkür ederiz dediler, ben

İtiraz ettim, tam soru sorulmadı dedim. Doğramacı çıkabilirsın deyince çıktım. Birinci olmuşum.

Pediatric stajına ve İntörn olarak başlayınca asistan olarak seçim yapıldığı, hatta Dahiliye İntörn iken hasta hakkında sorulan sorular için, niye olduğunu kıdemlilere sordum, Dahiliye Asistanlık sınavı yapıldı, sen geçtin denildi.

Akademik yaşamda da sınavın sorulara cevap vermenin ötesi olduğu, bu açıdan tüm yaptığım sınavlarda gerekirse soruları verip, genel değerlendirmelerini istedim. Her grubu tümünden alıp, tüm pediatri baştan sonra irdelenmiş olmaktadır.

Bana vurgu olarak etkileyenler:

- Sınav teorik veriyi ezberlemek değil, anlamı, önem boyutunu kavramak olmalı
- Hacettepe’yi Hacettepe yapan kişilerin, sınavda bilgi değil, gerekçeye baktıkları
- Stajyer iken, hasta başı yaklaşımlarının izlenmesi daha öne çıkmalıdır
- Gerekirse teorik bilgi verilmesi ve işlenmesi, hasta bazında irdelenmesi önemlidir
- Fizyo-patolojik boyutta bütünleştirmenin gerekliliği, veri işlenmelidir

NOT: Hekimlik olgu temelinde fizyopatolojik yorum ile, zarar dokunmadan, hastaya göre yaklaşım esas olduğu algısı ile sınav yaptım. Tüm talebeler bütün Pediatriyi irdelenmiş olmakta idik. En önemli eğitim sınav sırasında olandır prensibini kabul ettim.

Eskişehir Macerası

Hacettepe de ilk asistanlık döneminde 5 ay sonra kıdemli yapıldım. Prematüre Servisinde seçili kişiler çalıştığını fark etmiştik, stajyer, İntörn ve asistanlık yapmış, sonra kıdemli yapıldım. İtiraz ettim, İntörn olarak çalıştığımı, onu dikkate aldıklarını söylemişlerdi, aynı düzeyde olanlara kıdemli olmam konusunda da sen yaparsın dediler.

Hacettepe mezunu ilk Başasistan olmam, ilk Rektör olmam gibi faktörleri sonra değerlendirince, Başasistanlar ve Doğramacının desteğinin açık olduğunu kavradım.

İlk plastik disposable/tek kullanımlık enjektör kullanılması çeşitli rapor yazmış, bir cam enjektör piston uyumsuzluğu nedeniyle 3 defa kullanıp kırılıyordu. Her bir yıkama ve sterilizasyon iğne hariç 13TL tutarken, tek kullanımlı enjektör iğne ile 50kuruş idi. Depodaki 5bin adet enjektör servislere çıkarıldı. Yılda 600,000 adet enjektör kullanımı, 100000 altına indi. Servislere tekrar kullanım boyutuna bakıldı, hayır, bir kan alışı 3-5 enjektör kullanırken bir adet kullanıldığı saptandı.

Sıvı sorunu yaşandı, tüm Pediatric Birimlerine ne kadar serum kullandıkları öğrenildi, 3 kat fazla sipariş edildi ve ayrıca eczanede 1/2, 1/3, 1/4 ve 1/5 SF sıvı kullanılması için serum hazırlanmış servislere dağıtıldı. Sorun çözüldü, ayrıca ORS (Oral Rehidrasyon Sıvısı) da hazırlandığından serum kullanımı yarıdan fazla azalmıştır. Bunun uygulanması, asistan ve genç neslin desteğinin önemli olduğunu vurgulamalıyım. Başasistanlar servisten tam sorumlu oldukları için onların desteği belirgindir.

Şinasi Özsoylu, Amerika’dan gelmiş, orada Pedialyte adlı oral sıvı kullanıldığını belirtmiş, o sırada Başasistan beni işaret ediyormuş (Mustafa Öztürk), bana dönüp *sen bunu uyguluyor musun* dedi. *%10 dekstroz ile SF karıştırıp 1/2=70mEq/L, 1/3=45mEq/L ve 25mEq/L şeklinde olguya göre hazırlıyorum* dedim. Ben *buradaki şeker %12g bu yüksek, osmolarite farkı yaratır, aynı zamanda kolera için uygun, Na yüksek 170mEq/L dedim. Üç tip olmalı, 130-70-25mEq/L ve buna göre verilmeli dedim. Eczanede Pedilit olarak 3 tip yapıldı.*

Yenidoğan yaklaşımında sadece sorunlu değil, tüm doğumlara girilmiş, belirli eğitim verildiği için mortalite ve morbiditede belirgin düşüklük sağlanmıştır.

Bu dönemde, Samsun, Kayseri, Eskişehir ve Sivas Tıp Fakülteleri oluşturuldu. Eskişehir Rektörü Babamın arkadaşı olması ve beni bilmeden Başasistan iken Eskişehir'e davet etmesi ile kabul ettim. Babam Hacettepe'de akademik kadro olarak 6 yer olduğu, niye tercih ettiğimi sordu. *Babam 1941 İstanbul Tıp Birincisi olmasına karşın, Ülkede sıtma ve tüberküloz savaşı için Anadolu'ya geçmiş deyinince, memleketin ihtiyacı vardı dedi. Servet Bilir'in de ihtiyacı var, ama 5 yıl içinde yapamazsan geri dön dedi. 5 yıl sonra doçent olmuş ve Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesini kurmuştum.*

Bir temizlik için ayrılmış odaya, su bazlı boya ile tümünden boyandı, ayrıca detaylı temizlendi, yer borik asit ve özel macun ile silindi, kaplandı, kapı girişine duvardan naylon perde yapılarak, girişteki lavabo el yıkanması için ayrıldı, sabo terlik konuldu. Yağlı termostatlı ısıtıcı aldım, hava ısı, nem, basınç ölçer ile kontrollü 32-36 dereceye ısıtıldı, ayrıca elektrikli ocak ile buhar sağlandı. Oksijen tüpünden özel düzen kuruldu, su altı ile 12-5cm su basınç üstü kaçak olacak şekilde hava oluşturuldu, oda havası ile karışım imkânı sağlandı. Bu şekilde ventilasyon el ile, nöbetleşe yapılarak sağlanır oldu.

Hacettepe Prematüre Servisi Hemşiresi Semiha Hemşire evlilik nedeniyle Eskişehir'e geldi, bu sayede birlikte servisi personel açısından da oluşturmuş olduk.

Prematüre bakımı ve genel yaklaşım konusunda kitap hazırlandı ve tüm doğum yapan ve yenidoğan bakımı yapan 130 adet birimlere ücretsiz gönderildi.

En önemlisi asistanlar canlandırma öğrenerek, prematüre bakımı ile yetişmiş oldular.

Bana vurgu olarak katkıda bulunan ve etkileyenler:

- Karşı çıkanların sizi engelleme amacı olduğu için, başarma onları bozmakta
- Hacettepe örneği olması, bizlerin de oradan gelmemiz başarı faktörü oldu.
- Yapılanlar, Hacettepe'den izin almamız gerektiği şekilde yansıtılmış, taktir gördük
- Bir yapı oluşturmak için, tüm çaba harcanmalı, bilimsel ve eylemsel savunmalı,
- Yaşam ve varlık için amaç oluşturarak, geri dönmez yol alınmalıdır

NOT: Hekimlik hizmet temelinde hem eğitim hem donanım, uygulama, teknolojik cihaz kullanımı boyutu ile yapılan yaklaşımları, bilim üzere, kitap ve yayınlar ile yapılan eylemi tanımlama, savunma ile eylem gerektirdiğidir. Karşı çıkılması, sizi engeller gibi olsa da onları etkisizleştiren duruma gelecektir.

Dediğimizi Yapmalısın

Üniversitede çalışırken, iki kişi geldi, kendilerinin MİT kaynaklı olduğu, Rektör olacağımı, sicil için incelemeye geldiklerini, birisinin yönetici olamaz diye yazdığını, bunu dikkate alma, Cumhurbaşkanı seni atayacak dediler. Rektöre söyleyebilirsin dediler, Yılmaz Büyükerşen'e söyledim. İşletmiş olabilirler dedi, sonra inceledi, oluyorsun dedi.

Sonradan öğrendiğime göre, gelen listede Cumhurbaşkanı olarak tek beni imzalamış. Daha önce Hacettepe'de kıdemlim olan iki rektöre sormuş, onlardan bilgi almış. Köşke giderken, beni doğrudan ana kapıdan aldılar, diğer Rektörler yan kapıdan girdiler, Genel Sekreter karşıladı, beni üst salonda duracak, aşağıdaki rektörler değil, bakanların yanında olacaksın dedi. Milli Eğitim Bakanı Orhan Oğuz, Eskişehir İktisat Akademisi kurucusu olan, senden çok şeyler bekliyoruz dedi. Yap, işlet, devret modeli ve enstitü modelini söyledi. Bizler arkadayız dediler.

Hacettepe mezunu ilk Rektör olarak atanmam sonrası, Doğramacı aradı, Tepe İnşattaki odasına gelmemi istedi. YÖK Başkanı olma ötesinde, atanmamda elbette rolü vardı.

Doğramacı, ücretsiz Pamukkale Üniversitesi arazisinin zemin etüdünü yaptırdı, ücretsiz hastanenin planını verdi, Hastane çok ucuza yapımını aldı, tamamladı, 9200Metrekare kapalı

alanı olan okulun kredisini almamızı sağladı, çok ucuza 4 yılda 2 taksit ile gelirin %15 ile ödendi. DPT size Tıp Fakültesi ve Hastane üzerine tek bir kuruluş verilmeyecek denildi, ama 3 ay sonra bütçeye konuldu (TBMM kanalı ile) onay çıkıp, ilk planda personel kadrosu, sonra Vakıf kanalı ile özel hastane işletilerek sağlandı. Daha sonra Özel Hastane kamulaştırıldı.

İşletim modelinde Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi ve Diğerleri için 3 Vakıf kuruldu. Ayrıca 54 şirket ile faaliyette bulunuldu. Antlaşmada, firma elde ettiği net karı, Üniversite yönetiminin istediği yere aktaracaktı, kısaca kendi içinde paylaşıldı. 155 şirkette çalışanlar, aynı zamanda Hastane hizmetlerinde de destek oldular.

Amerika Sefiri Marc Grossman 3 defa Denizli Pamukkale Üniversitesine geldi, Uzun konuşmalar yapıldı. 1 milyar dolar Hastane inşaatı için Tepe İnşaat kanalı ile istemiştik, 1 artı 5 ve sonra 30 milyar dolar paranın Hazine Bakanlığında yap, işlet ve devret olarak çıktığını söylediler. Devletin o dönemde 16 milyar dolar borcu vardı. Yaptığımız uygulamaların daha genişlemesini öngördüler. Devlete verilen halka değil, belirli kesime gidiyor, sizin kanalınız ile halka inmek istiyoruz dediler.

Mono-rail, havadan giden şehir için transport için tren projesi hazırlandı, Denizli'nin yakındaki jeotermal kaynak ile 100,000 konut ve sanayinin ısıtılması, arazilerin örtülerek sera yapılarak, ziraata açılması, 30 milyar her bireye ev yapılması için 30 yıl vade ile kredi verilmesi, kontrol ve onayının Üniversitede olması istendi. Irak'ta çeşitli Üniversite birimi olarak Enstitü kurulması da vardı. Zamanımızda Irak tarafından teklif gelmiş, bu açıdan yapılanma yapılması planlanmaktadır. Bu kişiye verilir dediler, benim istifam ile kaldırıldı.

Gelişim boyutu:

Tablo: Pamukkale Üniversitesi 1993-1997 yılı Kaynakları ¹

Konsolide Bütçe Ödenekleri (x1000)	1993 Başlangıç (x1000)	1993 Kesin Bütçe (x1000)	1997 Başlangıç (x1000)	1997 Kesin Bütçe (x1000)	Fark
Bütçe (9Eylül Devir)	21,000,000.-	21,984,771.-	1,815,000,000.-	3,051,433,227.-	21---3,051=145
Öğrenci Fonu (SKS)	2,000,000.-	4,850,000.-	170,000,000.-	174,000,000.-	2---174=87
Araştırma Fonu (1994)			20,000,000.-	26,854,802.-	0---27=27
Döner Sermaye 3 adet	50,000.-	64,000.-	400,000,000.-	650,000,000.-	50---650bin=13,000
Vakıflar (3 adet oldu)	2,000,000.-	2,216,000.-	100,000,000.-	400,000,000.-	2---400=200
	25,050,000.-	29,114,771.-	2,505,000,000.-	4,302,308,029.-	25---4,302=172

NOT: 5 yıllık ekonomik sorunların belirgin olduğu, yatırım imkânı sağlanmayan ortamda, Geometrik artış olsa bile, 25 milyar bütçe, 400 milyar yerine 10 kat fazlası bir meblağ elde edilmiştir. Genel artış oranı diğer üniversitelerde %25 olmuş, bu durumda 80 Milyarlık bütçe oluşacaktı. 80/4,302 karşılaştırılması gereksiz bir farklılık olmaktadır.

Bu Yap-işlet-devret modelinin farklılığı olmaktadır.

Dediğinizi yapmam diyerek, istifa ettim.

Tüm bu projeler dosya olarak YÖK, ilgili Bakanlık ve Cumhurbaşkanına iletilmekte idi. Üniversite Projesi alınarak Isparta Üniversite Hastanesi bir firma kanalı ile yaptırıldı. YÖK Başkanı beni çağırdı, giderek, bizim dediğimizi yapacaksın dedi, ben yapmam deyince, istifa ettim, arkasından ihbarlar başladı.

Bazı ihbarlar nedeniyle Sayıştay Mahkemesinde soruşturma yapıldı, Mahkemeye çıkarıldı, Kanun ve nizamlara uygun diyerek 1998 yılında beraat edildim. Üst Mahkeme olmasına karşın Ağır Ceza'da aynı konularda iki dava açıldı, 2007 yılında Kanun ve Nizamlara uygun diyerek beraat Yargıtay tarafından onandı. Bu sefer 6 adet Hukuk Mahkemeleri aynı konularda açıldı. Kanun ve Nizamlara uygun diyerek beraat Yargıtay tarafından 2016 yılında onandı. Savunma yapmadım, yaptım, bunlar kanun ve nizama uygundur dedim ve beraat ettim.

Bu durumdan sonra Enstitü oluşturmak için çalışmalara başlandı.

Bana oluşan etkiler, vurgular:

- Yapılan işin kanun ve nizamlara uygun olmasına dikkat edin
- Tek bir kuruş menfaat sağlanmış olmasın
- Savunma değil, yapılan işin suç ve kanunsuz olduğu ispat edilsin deyin
- Yap, işlet, devret modeli Turgut Özal'ın bize verdiği, Doğramacı ile oluşturduğu sistem, Fatih kaynaklı, Atatürk ve Bayar'ın oluşturduğu bir işletim modeli, bilmeyene anlatın, dava etsin, korkmayın
- Devlet değil, katkı ve bireye yatırım ile kalkınma olmalıdır. Atatürk'ün Şeker Pancarı fabrika oluşturması bir örnektir.
- Çalışarak değer ve eser üretenlere karşı çıkanlar olacak, dik ve eğilmeden durmalı, savunma değil, niye karşı çıktıkları sorgulanmalı, onların sonu kesiktir, geç olur ama başarıya ulaşılabilir.

NOT: Çalışarak değer üretenler, daima tenkit görürler, bu açıdan yapılan iş, plan ve projeli, görüş her kademeye sunularak alınmalı, bu karşı cevabı oluştursa bile korkmadan, endişe etmeden, savunma değil, açıklama ile devam edilmelidir. Dava açanın sonu kesiktir, ayrıca Mahkeme kanalı ile yapılanın kanun ve nizamlara uygun olduğu teyit edilmiş olur.

Doğru ve güzel olanlar üzerine olunmalı

Her bireyin bir yaşantısı vardır. Eğitim ile bunu geliştirir, yaşamda da olumlu olanlar örnek, olumsuzlarda ibret olarak bir ders olmalı ve buna göre eylemler yapılandırılmalıdır.

Sevgi ve insanlıkta olanlar çalışarak değer üretmek amaçlarıdır, buna karşın da bir kısım karşı çıkacaktır, bu yaratılış gereğidir. Yapılan işi, projeyi iletirseniz, tenkit edilir ama gizli değil, açık yaparsınız. Sizi dava ederlerse de kanun ve nizamlara uygun olarak kazanırsınız. Boyun bükülmez, dik ve amaca yönelik eylem yapılır. Siz olmasanız bile sizden sonra gelenler sizin işinizi devam ederler.

Başlıca vurgular:

- Bir kişi size elinizi uzatıyorsa tutarsınız, merhaba der, ne istediğine bakarsınız.
- Her geliri olan kişi, bu gelirden pay çıkarmalıdır. Bulduğu toplumda, çay, evlenme ve diğer kutlamalarda bir pay vermelidir. Desteklemek (Gelirin %2,5 oranında) insanlıktan gelir.
- Çevrede fakirler olacağı için, her gün 3 adet ekmek parası için Fırına askıda ekmek parası vermek, dilenciye vermektense daha evladır. Gelirin %2,5 civarında olması güzel olarak nitelendirilir.
- Devamlı yapılacak işleri planlamalı, günlük, aylık ve yıllık oluşmalı. Aynı zamanda 3, veya 5 yıl ile 10 yıllık bir plan içinde bulunmalıdır.
- Bir sevgi ve insanlık yolunda olursanız, size katkı ve destek için yolunuza çıkanlar olur.

NOT: Hekimlik: olgu, birey, eğitim, akademik ve yönetim olarak hizmet edilebilecek bir meslek, bir görevdir. Bunu kullanmak gerekir.

Sonuç

Yazar kendisini algılama boyutu ile değişimi gelişim ve yücelme olarak yaklaşımını özetlemektedir.

Başlıca aşamalar:

- Önce kendini tanıyacaksın, eğitimin amacı kendini bilmek olmalıdır
- Sevgi temelinde insanlık boyutunda olunmalıdır
- Nefret ve kırgınlık değil, onları Yaratan ıslah etsin denilmelidir

- Birey hakkı temelinde, onun bağımsızlığı, özel, özgün olması ile hepimizin kardeşlik bağında olduğumuz unutulmamalıdır.
- İlkeler etik prensipler olmalı, öncelikle doğru nedir sorgulanmalı, sonra da doğrular içinde ne yapmalıyım sorusuna cevap bulunmalıdır.
- Zarar vermek ve zulüm, zorbalık anlamsızdır, etki ve tesir değil, tam tersi oluşturur, bu açıdan karşılıklı sevgi, destek ve yardım ile zorbalığa karşı çıkmalıdır.
- Hekimlik bir insana sağlık temelinde hizmet ve yardım etmek ise, bu yapılmalıdır.
- Hasta temelinde bilim yapılandırılmalıdır, rıza ve ona göre yaklaşım çocuk bile olsa önemsenmelidir.
- Fatih Sultan Mehmet kaynaklı Vakıf sistemi, Atatürk'ün şeker pancarı fabrikaları kurulması gibi, İzmir İktisat Konuşmasının uygulaması gibi, yap, işlet, devret bir Devlet önerisi ile (Turgut Özal, Doğramacı önerisi gibi) oluşturulmalıdır.
- Çalışarak değer üretmek, her aşamada oluşturulabilir, bunları bir tez gibi hazırlayıp her kişiye iletmeli, karşı çıkanların elinde veri olsun, korkma, anlatır, açıklarsın, onlar suçlusa bile yaptığının anlamını bırak mahkemeler karar versin.
- Yolda yürürken, birçok kişi katkı sağlamaya çalışır, onlardan da kim olursa olsun destek alınması planlanmalıdır.
- Sonuç değil, bir işe başlamak önemlidir.

Kaynaklar

- 1) M. A. Akşit: Açıklamalar: Sayıştay Başkanlığına Sunulan Rapor temel alınarak bir ekip tarafından hazırlanmıştır. 7.08.1998 tarih ve 97.20.2.2174 sayılı sorgu emrine açıklamalar